RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 99.989 van 22 oktober 2001
in de zaak A. 82.114/XIV-3816.

In zake : XXX,
die woonplaats kiest bij
Advocaat B. BRIJS,
kantoor houdende te 1080 BRUSSEL,
Paalstraat 14

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Binnenlandse Zaken.

DE VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat XXX, van Rwandese nationaliteit, op 22 januari 1999 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de beslissing van 5 november 1998 van de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen, Tweede Nederlandse Kamer, waarbij wordt geweigerd hem als vluchteling te erkennen;

Gelet op de beschikking van 4 maart 1999 waarbij aan de verzoekende partij het voordeel van de kosteloze rechtspleging wordt verleend;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur R. VANDER ELSTRAETEN, op grond van artikel 23, van het koninklijk besluit van 9 juli 2000 houdende bijzondere procedureregeling inzake geschillen over beslissingen betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen;

Gelet op de beschikking van 20 juni 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 19 september 2001;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter A. BEIRLAEN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat B. BRIJS, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van Advocaat E. MATTERNE die, loco Advocaat C. DECORDIER verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur R. VANDER ELSTRAETEN;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. XXX, van Rwandese nationaliteit, vraagt op 20 januari 1995 om erkenning van de hoedanigheid van vluchteling.

1.2. Deze aanvraag wordt op 20 december 1996 door de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen verworpen omdat geen gevolg was gegeven aan een oproeping die naar de gekozen woonplaats was gestuurd.

1.3. Verzoeker tekent tegen deze weigeringsbeslissing op 6 januari 1997 hoger beroep aan bij de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen.

1.4. Het beroep wordt een eerste maal opgeroepen op de zitting van 15 januari 1998.

Op deze zitting wordt de behandeling van de zaak uitgesteld naar de zitting van 26 februari 1998.

Op de zitting van 26 februari 1998 wordt verzoeker, bijgestaan door zijn raadsman, gehoord.

Na de behandeling wordt de sluiting van de debatten vastgesteld op 13 maart 1998.

1.5. Met een beslissing van 20 april 1998 worden de debatten heropend omdat “appellant in bijkomende conclusies vraagt nota te nemen van de bereidheid van de door hem geciteerde personen om ten gunste van hem te getuigen, dat aangezien het

mogelijk belang van deze getuigenissen de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen beslist hierop in te gaan".

1.6. Op de zitting van 28 mei 1998 wordt de zaak verder behandeld. P. R., J. B.en J. T. worden in aanwezigheid van verzoeker en zijn raadsman als getuige gehoord.

Op 5 november 1998 neemt de Tweede Nederlandse Kamer van de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen de thans bestreden beslissing, waarbij het beroep ontvankelijk, maar ongegrond wordt verklaard en de erkenning van de hoedanigheid van vluchteling derhalve wordt geweigerd.

Deze beslissing rust op volgende redengeving :

"Overwegende dat appellant op de zitting van 26 februari 1998 stelt dat hij afkomstig is uit Rwanda; dat hij in 1981 als ambtenaar werkte op de immigratiedienst en in 1990 op het Ministerie van onderwijs; dat hij van september 1991 tot juni 1992 een stage volgde aan het Internationaal Instituut voor Publieke Administratie te Parijs; dat hij van 1992 tot 1994 kabinetschef werd van de Minister van Volksgezondheid; dat hij als hutu gehuwd is met een tutsi-vrouw; dat zijn vader en zijn broer omgekomen zijn in de genocide, één zus spoorloos is, en twee andere zussen ondertussen vanuit een vluchtelingenkamp opnieuw in Rwanda zijn aangekomen; dat hij in april 1994 Kigali verliet en vluchtte naar Gitarama en Gikongoro; dat hij in oktober 1994 naar Kigali terugkeerde om zijn twee huizen te recuperen en vaststelde dat één huis ingenomen was door leden van het FPR (Rwandees Patriottisch Front); dat hij zijn vrouw en kinderen in november 1994 naar Nairobi deed vertrekken; dat hij ondergedoken bleef in Kigali doch ontdekt werd; dat al zijn identiteitsdocumenten afgenomen werden in het militair kamp van Kigali; dat hij zich verplicht de volgende dag opnieuw moest aanmelden; dat hij echter meteen vertrok naar Nairobi via Kampala en van daaruit via Frankrijk naar België waar hij op 20 januari 1995 asiel aanvroeg;
Overwegende dat de Vaste Beroepscommissie gebruikmakend van haar inquisitoriale bevoegdheid tot de volgende bevindingen kwam die werden medegedeeld aan appellant op de zitting van 26/2/1998:
dat appellant de Belgische autoriteiten poogde te misleiden door onjuiste of onvolledige informatie te melden in zijn dringend beroep van 31/1/1995 en in zijn vragenlijst (vraag 15) ; dat hij van 1981 tot 1990 functionaris was bij het Departement Immigratie, en van 1992 tot 1994 ambtenaar was bij het Ministerie van Volksgezondheid; dat aan deze beschrijving van zijn professionele loopbaan belangrijke correcties moeten aangebracht worden (zie onder meer de biografie van de auteur uit 'Les années fatidiques pour le Rwanda, coup d'oeil sur les préparatifs intensif de la guerre d'octobre, 1986-1990'); dat hij met name van 1981 tot 1991 werkte voor de Centrale Inlichtingendienst en hij er onder andere directeur was van de Immigratiedienst; dat hij in Parijs studeerde van oktober 1991 tot juni 1992; dat hij in 1992 tot 1994 kabinetschef werd van de Minister van Volksgezondheid Casimir Bizimungu en als kabinetschef geen administratieve functie, doch een politieke functie bekleedde;
dat appellant een duidelijke band heeft met Minister Casimir Bizimungu die onder meer te verklaren is doordat ze beiden noordelijke hutu zijn afkomstig uit Ruhengeri; dat ze elkaar beter leerden kennen in de periode toen appellant studeerde te Butare; dat appellant daarenboven gedurende twee jaren als kabinetschef zijn naaste medewerker werd; dat deze minister als een extremistische Hutu beschuldigd wordt van volkerenmoord;
dat aangezien de aard van zijn functie voor april 1994 een terugkeer naar Kigali na deze datum niet geloofwaardig is; dat hij vermoedelijk via Zaïre gevlucht is;
dat appellant in zijn verzoekschrift ten onrechte stelde dat hij in de onmogelijkheid was geweest te reageren op de CGVS uitnodigingen van 26/4/95, 9/8/95, 19/9/96 en

18/11/96 omdat hij in onenigheid raakte met zijn zus waar hij woonstkeuze had gedaan; dat uit het dossier van de Dienst Vreemdelingenzaken blijkt dat hij in mei 1995 te Nairobi was (stuk 6) en er een visum voor België aanvroeg;
dat hieruit ook blijkt dat appellant niettegenstaande hij dit bij zijn binnenkomst formeel ontkende, wel een paspoort bezat op het ogenblik van zijn asielaanvraag in België;
dat appellant heeft nagelaten te vermelden dat hij in mei 1993 te Kigali het boek 'Les années fatidiques pour le Rwanda, coup d'oeil sur les préparatifs intensif de la guerre d'octobre, 1986-1990' publiceerde waarin hij zijn oordeel over de volkstegenstellingen kenbaar maakte; dat dit boek een ongenuanceerd anti-tutsi en pro-hutu standpunt verkondigt;
Overwegende dat appellant op de zitting van 26 februari 1998 op bovenstaande het volgende verklaart :
dat hij de opgesomde functies inderdaad vervulde doch dat hij als kabinetschef geen politieke functie had en als dusdanig niets te maken had met de politieke activiteiten van zijn minister;
dat hij inderdaad na zijn asielaanvraag gedaan te hebben in België, naar Kenia terugkeerde en ook in Kameroen verbleef; dat hij pas in juni 1995 terugkwam naar België;
dat hij zijn paspoort niet voorlegde aan de Belgische autoriteiten daar dit voor hem bezwarend zou kunnen zijn; dat hij in januari 1995 met een Frans visum naar Parijs vloog en van daaruit naar België kwam;
dat hij in verband met zijn boek stelt dat de wijze waarop hij daarin over de tutsi gesproken heeft gerelativeerd moet worden daar het boek in 1992 geschreven is; dat hij bovendien enkel citaten gebruikte; dat hij vermoedt dat dit boek wel één van de redenen kan zijn waarom hij vervolging moet vrezen in Rwanda;
dat hij wil bewijzen aan de hand van getuigenissen dat hij na april 1994 wel terugkeerde naar Kigali;
Overwegende dat appellant ter zitting niet toelicht waarom het tonen van zijn paspoort nadelig kon zijn; dat hij het paspoort ook ter zitting niet voorlegt en eerst stelt dat dit paspoort niet langer geldig is en vervolgens dat hij een vals gebruikt had om naar Kameroen te gaan; dat dit geen geloofwaardige verklaringen zijn noch redenen die beletten het oude paspoort voor te leggen; dat de Vaste Beroepscommissie hierdoor niet in de mogelijkheid gesteld wordt om op objectieve wijze appellants diverse reizen van en naar Frankrijk en Afrika vast te stellen;
Overwegende dat appellant en zijn raadsman om de voortzetting van de zaak verzoeken om gelet op de nieuwe elementen voorgebracht op de zitting van 26/2/1998, de verdediging grondiger te organiseren en getuigen te horen; dat in acht genomen hetgeen vermeld werd in het proces-verbaal van de zitting, de Vaste Beroepscommissie hierop inging; dat bovendien ter zitting er tevens op gewezen werd dat appellant van dichtbij meewerkte met één van de hoofdverantwoordelijken van de volkerenmoord van april 1994; dat dit eventueel kan leiden tot de toepassing van de uitsluitingsclausules van het Vluchtelingenverdrag en het nuttig lijkt dat appellant eveneens op dit punt zijn verdediging voorbereidt;
Overwegende dat appellant in zijn aanvullend verzoekschrift van 11 maart 1998 en op de zitting van 28 mei 1998 stelt dat hij op 13 april 1994 vanuit Kigali vluchtte naar Gitarama; dat hij op 9 juni naar Gisenyi trok en de Zaïrese grens overstak op 13 juli 1994; dat hij van 19 juli 1994 tot januari 1995 te Nairobi verbleef; dat hij met een geldig paspoort en een Frans visum naar België kwam in januari 1995; dat hij op 24 maart 1995 met zijn paspoort opnieuw via Frankrijk naar Nairobi vertrok omdat zijn echtgenote in het ziekenhuis was opgenomen na een overval; dat zijn echtgenote geen tutsi is maar hutu; dat hij in juli 1995 met zijn gezin naar Kameroen vertrok; dat hij van daaruit met een vals paspoort naar België kwam in december 1996;
Overwegende dat appellant in zijn aanvullend verzoekschrift van 11 maart 1998 verzoekt vier getuigen te horen die bekend zijn met zijn politieke opvattingen;
dat de Vaste Beroepscommissie vaststelt dat twee van de vier getuigen niet verschijnen op de zitting van 28 maart 1998, met name de heer Twagiramungu voormalig eerste minister van de FPR regering en de heer Joseph Matata, bekend mensenrechtenverdediger; dat appellant toelicht dat de heer Twagiramungu om persoonlijke redenen niet wenst te getuigen; dat hij niet weet waarom de heer Matata niet op de zitting verschijnt;

dat de getuigenis ter zitting van pater J. B., van de parochie Sint André te Gitarama, bevestigt dat appellant inderdaad naar Gitarama vertrokken is op 12 april 1994; dat hij met zijn familie een week verbleef op de parochie van Sint André; dat appellant zijn familie naar de grens van Zaïre bracht en hij toen terugkeerde naar Gitarama maar buiten de parochie een onderkomen vond; dat de getuige appellant in juli 1994 in Bohima, Zaïre, nogmaals kortstondig ontmoette;
dat de getuigenis van de heer T. J. D. D. geen relevante elementen aanbrengt daar de situatie van deze getuige niet illustratief is; dat deze getuige gehuwd was met een tutsivrouw die tezamen met hun kinderen werd omgebracht tijdens de genocide; dat hij als kabinetschef werd aangesteld in het kader van de verruiming van de regering na de akkoorden van Arusha;
dat de Vaste Beroepscommissie gelet op de informatie afkomstig uit Kigali (zie stuk 35) de directeur van hotel 'Mille Collines' opriep als getuige; dat de heer R. P. bevestigt dat hij appellant tijdens de genocide niet gezien heeft in zijn hotel; dat hij echter geen rechtstreeks getuige was over wat buiten het hotel gebeurde daar hij niet kon zien wat op straat gebeurde, buiten de ingang van het hotel;
Overwegende dat appellant via de getuigenissen de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen wilde aantonen dat hij nog naar Kigali kon terugkeren na april 1994 en hij hierdoor ook een begin van bewijs kon leveren dat hij naar aanleiding van de genocide geen vrees koesterde vervolgd te worden; dat de getuigenissen appellants eventuele neutrale houding niet hebben bevestigd; dat integendeel duidelijk is dat appellant tezamen met de overgangsregering gereisd is naar Gitarama en daar verbleef tot ook de auteurs van de volkerenmoord vertrokken zijn; dat hij niet naar Kigali terugkeerde doch via het toenmalige Zaïre naar Kenia vluchtte;
Overwegende dat appellant in mei 1993 te Kigali het boek 'Les années fatidiques pour le Rwanda, coup d'oeil sur les préparatifs intensif de la guerre d'octobre, 1986-1990' publiceerde; dat het boek op zijn minst aanspoort tot een antitutsi-houding; dat hij de hutu aanraadt zich ernstig voor te bereiden op een tutsi invasie of infiltratie daar de tutsi immers tot doel hebben het toenmalige Rwanda internationaal in discrediet te brengen en het intern te destabiliseren; dat de aangehaalde citaten de gestelde beschuldigingen bevestigen ofwel bewijzen dat de tutsi het in Rwanda 'te goed' dat appellant vooral citaten overneemt van radicale hutu-auteurs waarvan sommige later gedeeltelijk verantwoordelijk gesteld werden voor de genocide;
dat ter illustratie ter zitting onder meer een citaat van Majoor Lizinde Mugabushaka wordt voorgelezen met commentaar van appellant (zie blz. 24):
‘de Tutsi en Tutsikazi een dermate graad van militantisme hebben dat ze geen afstand kunnen doen van hun superioriteit over de Hutu en dit zowel op sociaal, economisch en cultureel vlak. De Hutu mogen niet rusten op de lauweren van hun jonge overwinning [en appellant vervolgt] De raadgevingen die hij (ttz. Majoor Lizinde Mugabushaka) ons gaf zijn meer dan ooit actueel. Oordeel zelf: Aangezien de vijanden van het buitenland niet ontwapend zijn, is het van belang de Rwandese bevolking moreel en materieel te bewapenen, zonodig de macht te verzekeren om het hoofd te kunnen bieden aan eventuele gewelddaden van zijn nostalgische vijanden. (einde citaat, eig. vert.)’;
dat appellant in zijn aanvullend verzoekschrift van 11 maart 1998 en ter zitting van 28 mei 1998 toelicht dat hij slechts citeert en zijn werk dan ook niet als een uiting van zijn eigen politieke opvattingen moet aangezien worden; dat echter uit de keuze en de becommentariëring van deze citaten blijkt dat appellant deze tot de zijne maakt; dat appellant dit ter zitting niet ontkent noch toelicht;
Overwegende dat appellants boek een opeenvolging is van gegevens waaruit moet blijken dat de tutsi volledig verantwoordelijk zijn voor de oktoberoorlog van 1990; Zie onder meer de volgende passages uit het boek: blz. 129 ‘dat tegen alles in, de politiek van vrede en nationale eenheid zijn diensten heeft bewezen gedurende 20 jaar, was het niet dat de agressie van oktober 1990 die, laat het duidelijk wezen, gekomen is vanuit het buitenland, en de oude demonen van de tanende etnische conficten opnieuw heeft wakker gemaakt’ (eig.vert.);
blz.83 ‘dat ze [de tutsi] erin slaagden via hun geschriften, het beeld van Rwanda voor de oorlog van oktober 1990 te bezoedelen, en het land beschreven als de vervolger van de tutsi-etnie en als land dat de rechten van de mens schendt’ (eig. vert.);

blz. 105 ‘dat de Inkotanyi beweging erin geslaagd was een netwerk van medeplichtigen te organiseren over het ganse nationale territorium. Het is vanuit dit netwerk dat geschriften, uitgegeven in het buitenland, op clandestiene wijze binnengesmokkeld werden om de nationale opinie voor te bereiden.(eig.vert.)’
dat appellants boek goed gedocumenteerde en nauwgezette beschrijvingen geeft van alle gebeurtenissen tegen de Rwandese dat het echter een academische benadering van de feiten weergeeft zoals beweerd in het bijkomend verzoekschrift; dat dit laatste een neutrale benadering zou gevergd hebben van alle etnische, economische en politieke actoren; dat appellant ter zitting onder meer niet kan verklaren waarom hij enerzijds de aanvallen van de tutsivluchtelingen uit Oeganda van februari 1993 op de prefecturen van Byumba et Ruhengeri beschrijft en anderzijds de ingrijpende gevolgen van de oktober-oorlog van 1990 voor de tutsi-bevolking van Rwanda onbesproken laat; staat en van de tutsi die hierin actief waren een eenzijdig pamflet blijft en geenszins
Overwegende dat appellants boek perfect past in de toenmalige escalatie van etnische gevoelens en in de ontplooiing van een radicale hutu-groep binnen de MNRD waarvan Casimir Bizimungu een voortrekker was; dat het uitvoerig de ongenuanceerde houding wettigt tegenover de tutsi alsook onverzoenbaarheid rechtvaardigt met de Rwandese vluchtelingen; dat appellant aldus reeds begin jaren negentig een ongenuanceerd politiek standpunt inneemt en ondersteunt en daardoor volledig in de lijn ligt van de politiek van Casimir Bizimungu; dat deze laatste als volgt reageerde op de beschuldiging van Africa Watch: 'de massamoorden zijn reeds begonnen in Rwanda sedert 1 oktober 1990 en gaan door tot op vandaag. ... het kan niet betwijfeld worden dat het FPR (Rwandees Patriottisch Front) sociaal/politiek de grond voorbereidde die leidde tot enorme psychologische en sociale spanningen en uiteindelijk uitmondden in het geweld en de moorden die het land kende [in april 1994, eig. vert.] (Rwanda death, despair and defiance, African Rights, London 1995, blz. 106 ev.);
Overwegende dat de Vaste Beroepscommissie op de zitting van 26/2/1998 vaststelde dat appellant initieel een onjuist en/of onvolledig relaas naar voor bracht; dat hij hierop slecht partieel reageerde in zijn verzoekschrift;
dat hij op de zitting van 28/5/1998 blijft ontkennen dat hij Casimir Bizimungu's politieke opvattingen kende, dat de functie van kabinetschef meer dan administratieve verantwoordelijkheid meebracht, dat hij nog over identiteitsdocumenten beschikt en dat hij bijstand gaf aan de interimregerig van Gitarama; dat hij wel toegeeft dat hij hulp kreeg van de Franse ambassade, dat zijn vrouw hutu is en geen tutsi;
Overwegende dat de appellant op de zitting van 28 mei 1998 geen moeite deed de vragen van de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen op een ernstige wijze te beantwoorden; dat hij telkens herhaalde niets af te weten over de situatie van voor april 1994 noch over de maanden erna; dat dergelijke verklaringen onzinnig zijn in het licht van de aanhoudende paramilitaire terreur in het noordwesten van Rwanda en de strijd voornamelijk gevoerd door de Interahamwe en het FPR waardoor bijna één miljoen Rwandezen in eigen land op de vlucht slaan; dat appellant hierop ter zitting gewezen wordt maar blijft ontkennen; dat een dergelijke houding de appellant ontdoet van elke geloofwaardigheid;
Overwegende dat appellant ter zitting volhoudt dat hij' als kabinetschef geen politieke verantwoordelijkheid droeg; dat de politieke rol van de minister en zijn kabinetschef inderdaad niet te vergelijken zijn; dat niettemin in het toenmalige Rwanda de kabinetschef een bijzondere functie bekleedde en hij ingelicht werd over alle beslissingen met inhoud; dat in tegenstelling tot de twee raadgevers van een minister, een kabinetschef ook een politieke rol had (zie onder meer de fax van 28 mei 1998 afkomstig van de Belgische Ambassade te Kigali); dat de politieke rol van een kabinetschef bevestigd wordt in bijlage 4 van zijn bijkomend verzoekschrift; dat appellant kennelijk de bedoeling heeft zijn functie te bagatelliseren en zijn politieke verantwoordelijkheid te ontkennen;
Overwegend dat het van publieke bekendheid is dat Minister Casimir Bizimungu tot de hardnekkigste en invloedrijkste figuren uit de radicale hutu beweging wordt gerekend; dat appellant ook ter zitting (van 28/5/98) volhoudt dat de radicale opvattingen van zijn minister hem onbekend waren;
dat appellant uit de staatsveiligheid komt en redelijkerwijze kan gesteld worden dat hij uit de aard van zijn functie verplicht was kennis te hebben van de politieke opties van ministers en leidende figuren in zijn land; dat uit zijn boek blijkt dat hij een

omvangrijke en zeker meer dan normale kennis heeft van alle invloedrijke personen; dat niet redelijk is te veronderstellen dat dit met uitzondering zou zijn van zijn eigen minister en dorpsgenoot;
dat appellant bovendien eveneens behoorde tot de beperkte groep van Noordelijke hutu die in 1991 na de feitelijke institutionalisering van het regionalisme in Rwanda aan de macht kwamen;
dat appellant dit op de zitting van 26 februari 1998, reeds tegensprak door te verklaren dat hij tijdens zijn universitaire studies in Butare vriendschappelijk omging met Casimir Bizimungu en discussies met hem voerde op café;
dat appellant ook in zijn verzoekschrift en ter zitting elementen aangeeft waaruit zin bekendheid met Casimir Bizimungu's gedachtengoed blijkt; dat hij met name verwijst naar de rapporten volgend op de veldbezoeken van de Internationale Commissie voor mensenrechten in januari 1993 waarin Casimir Bizimungu vermeld wordt als één van de leden van de doodseskaders; dat deze doodseskaders bekend waren voor het aanrichten van bloedbaden onder de tutsi en het intimideren en vermoorden van politieke hutu-tegenstanders; dat appellant het rapport over de 'Massale en systematische schendingen van de mensenrechten sedert de eerste oktober 1990" in opdracht van zijn minister nader heeft moeten onderzoeken; dat hij aldus onvermijdelijk kennis heeft moeten nemen van de zijn minister ten laste gelegde feiten;
Overwegende dat appellant ter zitting stelt dat er geen kabinetschefs waren aangewezen in de 'zelf geproclameerde interim-regering' en de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen niet kan bewijzen dat hij in deze regering een functie vervulde daar hierover geen documenten bestaan; dat de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen niet moet bewijzen dat appellant een functie vervulde; dat ze vaststelt dat appellant net zoals de 'zelf geproclameerde interim-regering' Kigali verliet op 12 of 13 april 1994,; dat hij ook naar Gitarama vluchtte en daar verbleef zolang de mensen uit deze regering er bleven; dat appellant geen verklaring heeft waarom hij zijn familie wel zo snel mogelijk in veiligheid bracht in Zaïre maar niet bij hen bleef en zelf terugkeerde naar Gitarama; dat zijn toelichting ter zitting dat hij een matras moest ophalen niet ernstig is en bovendien niet verklaart waarom hij er dan wel blijft tot de regering weggaat;
Overwegende dat hij na een korte tijd in Kenya via Frankrijk met een Frans visum naar België komt; dat hij slechts een drietal maanden in België blijft en terugkeert naar Kenia, dat appellant toelicht dat hij zijn vrouw moest bijstaan nadat ze werd aangerand en ter staving een medisch attest neerlegt; dat appellant ter zitting stelde dat hij geen contact had met de Rwandese oppositie in Kenia; dat Casimir Bizimungu hem wel geschreven had in België maar dat hij hem tijdens zijn verblijf in Kenia slechts getelefoneerd heeft en niet ontmoette; dat hij werkte als leraar en zo de kost verdiende; dat appellant de medische conditie van zijn vrouw als reden geeft om Kenia te verlaten naar een rustiger oord in Kameroen; dat hij ter zitting niet kan toelichten waarom hij niet onmiddellijk met zijn echtgenote naar België terugkwam en eerst onderkomen zocht in Kameroen vooraleer naar België terug te keren;
Overwegende dat appellant ter zitting ontkent dat hij zich in deze periode inliet met politiek; dat hij ook niets afweet van de hutu-oppositie die vanuit Kenia en Kameroen gevoerd wordt; dat appellant na het indienen van zijn asielaanvraag in België, om redenen die hij niet nader bepaalt, voor twee jaar in Afrika blijft en de gebieden opzoekt waar de radicale hutu-politici verblijven die verbonden kunnen worden met de genocide en van waaruit deze strategieën voortgezet werden; dat appellant ter zitting stelt dat dit louter op een toeval berust doch hiervoor geen ondersteunende elementen aanbrengt; dat hij enerzijds stelt dat hij dringend nood had aan bescherming in België en anderzijds blijkt dat hij gedurende twee jaar niet wenste terug te keren naar België waar de behandeling van zijn asielaanvraag liep;
Overwegende dat appellants aanhoudende fysieke aanwezigheid op het ogenblik en de plaats waar de radicale hutu politici zich bevinden in redelijkheid niet jarenlang op een toevalligheid kan berusten; dat van de asielzoeker wordt verwacht dat hij zijn relaas zo gedetailleerd mogelijk uiteenzet; dat de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen slechts kan vaststellen dat hij ook ter zitting vaag en onvolledig blijft en geen elementen naar voor brengt die deze toevalligheid ondersteunt en aannemelijk maakt;
Overwegende dat appellants politieke handelingen een gevolg zijn van een morele en politieke keuze;

dat appellant verklaarde op eigen initiatief zijn boek geschreven te hebben; dat dit boek minstens de vorming van hutu milities bepleit en rechtvaardigt; dat deze politieke opvatting perfect aansluit bij deze van Minister Casimir Bizimungu bij wie appellant toen werkzaam was;
dat hij uit vrije wil solliciteerde naar de post van kabinetschef bij toenmalig Minister Casimir Bizimungu en aandrong op zijn aanstelling;
dat genoegzaam aangetoond is dat appellant volkomen op de hoogte moet geweest zijn van Casimir Bizimungus gedachtegoed met name door zijn professionele activiteiten, door zijn sociale omgang met Casimir Bizimungu en door de openbaarheid van Bizimungu's activiteiten;
dat appellant als kabinetschef direct medewerkte aan de politiek gevoerd door zijn minister; dat appellant ontkent geweten te hebben dat radicale hutu-milities gevormd werden en onder meer zijn minister hierbij betrokken was; dat hij beweert evenmin kennis gehad te hebben van de radicalisering van de noordelijke hutu-kaders waartoe hijzelf behoort; dat iemand die nauw geassocieerd is met en van de voornaamste verantwoordelijken van volkerenmoord, niet als een toeschouwer of een buitenstaander bestempeld kan worden (zie ook Ramirez v. M.E.I., 1992, Weisman, Article 1 F(a) of the 1951 Convention relating to the status of Refugeesin Canadian Law, International Journal of Refugee Law Vol 8 No 1/2, Jan-April 1996); dat de appellant zich gedurende de ganse asielprocedure nooit heeft afgezet of gedistantieerd van de radicale opvattingen van zijn minister;
Overwegende dat uitsluitingsgronden restrictief dienen uitgelegd te worden; dat uitsluiting niet kan verondersteld worden indien de appellant een plausibele verklaring geeft dat hij niet verbonden is met misdaden die tot uitsluiting kunnen leiden;
dat artikel I.F (a) als volgt luidt: dat ze een misdrijf pleegden tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid zoals omschreven in de internationale overeenkomsten welke zijn opgesteld om bepalingen met betrekking tot deze misdrijven in het leven te roepen; dat het Charter van Nuremburg als bijlage van het Akkoord van Londen van 8 augustus 1945 waarin een Internationaal Militair Tribunaal wordt opgericht, in casu relevant is;
dat artikel 6 van het Nuremburgcharter stelt dat de volgende handelingen of een ervan, misdaden zijn die behoren tot de jurisdictie van het Tribunaal en waarvoor de individuele verantwoordelijkheid zich stelt:
Misdaden tegen de menselijkheid: De leiders, de organisatoren, provocateurs of mededaders die deelnamen in het formuleren of in de uitvoering van een overlegd plan of complot om een misdaad zoals hierboven gedefinieerd testellen, zijn verantwoordelijk voor alle handelingen gesteld door personen in de uitvoering van het plan;
dat er ernstige redenen zijn aan te nemen dat appellant vrijwillig bijstand verleende aan de verwerkelijking van een identificeerbaar politiek doel met name de hutu aan de macht te houden en de tutsi gewapend uit te schakelen; dat het feit dat de uitvoering van deze politiek uit de hand gelopen is en op een onverwachte wijze escaleerde hieraan geen afbreuk doen;
Overwegende dat de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen hierbij niet enkel appellants hoge rang maar ook zijn opleiding, zijn loopbaan waarbij hij directeur was van de staatsveiligheid en kabinetschef van Casimir Bizimungu, in aanmerking heeft genomen; dat tevens zijn feitelijke aanwezigheid in Gitarama waar de auteurs van de volkerenmoord een overgangsregering gevormd hadden, wijzen op een grote betrokkenheid bij het politieke gebeuren tijdens en na april 1994 ;
dat de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen tevens moet vaststellen dat appellant gedurende de hele procedure geen enkele melding maakte van feiten ter voor koming van een persoonlijke betrokkenheid tijdens de uitvoering van de volkerenmoord;
Overwegende dat ingevolge art. 1 par. F, alinea a, van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951, appellant uitgesloten wordt van de toepassing van dit Verdrag;
Overwegende dat appellant zijn eerste asielland Kenia niet verliet uit vrees voor vervolging; dat hij in Frankrijk wilde studeren en via België zijn verblijf wilde regulariseren; dat hij nadien nog geruime tijd terugkeerde naar Kenia en ook in Kameroen verbleef; dat hij er niet uitgewezen of teruggedreven werd naar Rwanda en

niet stelt dat hij dit vreesde; dat hij niet aantoont dat hij deze landen uit vrees voor vervolging of refoulement verlaten heeft,".

2. Over de gegrondheid van het beroep.

2.1. Overwegende dat de verzoekende partij in het derde middel aanvoert dat artikel 6 van het E.V.R.M., artikel 14.1. BUPO en het algemeen rechtsbeginsel luidens hetwelk eenieder recht heeft op een onpartijdige behandeling van zijn zaak werden geschonden, doordat tijdens het verhoor op 26 februari 1998 B. S. optrad als tolk hoewel hij in de hoedanigheid van adjunct-adviseur manifest daden van onderzoek in dienst van de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen had gesteld, terwijl een tolk niet aan de voorwaarden van objectiviteit en onpartijdigheid voldoet wanneer hij eerder met het onderzoek van de zaak door de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen is gelast; dat verzoeker toelicht dat de als adjunct-adviseur gestelde daden uit hun aard kunnen gekwalificeerd worden als daden van onderzoek te zijnen laste, temeer daar ze er mede op gericht zijn elementen aan te brengen die zijn uitsluiting op grond van artikel 1 F a) van de Conventie van Genève van 28 juli 1951 zouden kunnen verantwoorden, dat de daden van onderzoek manifest blijken uit een groot deel van de stukken van het dossier, dat betrokkene niet alleen het directe aanspreekpunt is van de ambassade te KIGALI, doch ook telefonische contacten onderhield met J. M. die door hem was aangezocht om ter zitting in zijn voordeel te pleiten en met een andere getuige die later door de commissie als getuige à charge zou worden opgeroepen, dat minstens de schijn bestaat dat deze persoon niet op een objectieve en onpartijdige wijze aan de vereisten van zijn taak als tolk kon voldoen nu bepaalde van de onderzoeksdaden werden uitgevoerd vóór de betreffende zitting;

2.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat verzoeker nalaat in concreto aan te duiden op welke wijze de handelingen van B. S. de onpartijdigheid van de leden van de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen zouden hebben beïnvloed;

2.3. Overwegende dat verzoeker repliceert dat er minstens een schijn van partijdigheid bestond, hetgeen in concreto bezwaarlijk te bewijzen valt;

2.4.1. Overwegende dat artikel 6 van het E.V.R.M. en artikel 14.1 BUPO in deze niet van toepassing zijn daar de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen geen uitspraak doet over burgerlijke rechten en verplichtingen noch over de gegrondheid van een strafvervolging; dat verzoeker niet enkel deze verdragsbepalingen inroept, doch ook het algemeen rechtsbeginsel in verband met een eerlijk en onpartijdig proces, dat erin is vastgelegd;

2.4.2. Overwegende dat blijkens het bundel door adjunct-adviseur B. S. van de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen voor de zitting van 26 februari 1998 allerlei

onderzoeksdaden werden uitgevoerd; dat talrijke inlichtingen door hem werden ingewonnen teneinde het rechtscollege in staat te stellen met kennis van zaken uitspraak te doen; dat zodoende door hem onmiskenbaar de basis werd gelegd voor de latere uitsluiting van verzoeker van het statuut van vluchteling op grond van artikel 1 F a) van de Conventie van Genève; dat waar de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen in de bestreden beslissing gewag maakt van de bevindingen, waartoe ze "gebruikmakend van haar inquisitoriale bevoegdheid" is gekomen, het deels om informatie gaat, vergaard door adjunct-adviseur B. S.: dat het vaststaat dat dezelfde persoon op de zitting van 26 februari 1998 als tolk is opgetreden (zie verslag van de zitting : stuk 18);

2.4.3. Overwegende dat, overeenkomstig het Engels adagium "Justice should not only be done, but manifestly and indoubtedly be seen to be done", objectief gezien, de vereiste waarborgen moeten aanwezig zijn die elke twijfel omtrent de objectiviteit en onpartijdigheid van de door een rechtscollege aangewezen tolk wegnemen; dat, indien op grond van de eerdere behandeling van de zaak zelfs maar een schijn van partijdigheid van een persoon mogelijk is, ook al komt die schijn niet met de werkelijkheid overeen, die persoon niet als tolk kan worden aangeduid; dat de persoon die door een rechtscollege wordt opgeroepen om als tolk te fungeren niet de nodige waarborgen inzake objectiviteit en onpartijdigheid waarop de rechtzoekende recht heeft biedt wanneer hij -zoals in het voorliggend geval- voordien heeft deelgenomen aan het onderzoek van de zaak onder meer door allerlei feitelijke gegevens te verzamelen, correspondentie te voeren en verslag uit te brengen, al weze het slechts over enkele deelaspecten van de zaak; dat alsdan rechtmatig kan gevreesd worden dat de tolk op de zitting, om zelf geen gezichtsverlies te lijden, zoveel als mogelijk zal pogen te vermijden dat het door hem eerder uitgevoerd onderzoek wordt tegengesproken; dat de verwerende partij hiertegen tevergeefs inbrengt dat de invloed van de partijdigheid van betrokkene in concreto moet zijn aangetoond; dat verzoeker immers niet de vooringenomenheid van de tolk aanvoert, doch wel dat diens aanwijzing onvoldoende waarborgen bood voor een objectief en onpartijdig procesverloop; dat aan de persoonlijke onpartijdigheid en integriteit van B. S. niet wordt getwijfeld; dat om iedere schijn van partijdigheid weg te nemen, de beroepscommissie evenwel een ambtenaar, die tevoren de zaak van verzoeker had onderzocht, niet als tolk in het geding had mogen oproepen; dat het derde middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van 5 november 1998 van de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen, Tweede Nederlandse Kamer, waarbij wordt geweigerd verzoeker als vluchteling te erkennen.

Artikel 2.

Dit arrest zal in de registers van voormelde Commissie worden overgeschreven en melding ervan zal worden gemaakt op de kant van de vernietigde beslissing.

Artikel 3.

De zaak wordt verwezen naar een anders samengestelde kamer van deze commissie.

Artikel 4.

De kosten van het beroep, bepaald op zevenduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op tweeëntwintig oktober tweeduizendeen, door :

de HH.	A. BEIRLAEN,	kamervoorzitter,
	K. VANHOUTTE,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

K. VANHOUTTE. **A. BEIRLAEN.**